

Chicago in okraju Cook grozi bankrot

Cermak ne more rešiti
križe in mesto je iz-
pustilo na milost hišarjev.
Hišarji, ki lastujejo hiše, a ne
morejo plačati davkov, bodo
proglasi domove

Chicago. — (FP) — Depre-
sija je objela Chicago in okraj
Cook in situacija je obupna.
Do leta 1929 bi morali bi-
ti plačani, toda vzlic dve-
desetih odlašanj ni 45% hiš-
arjev poravnalo svo-
je davčne obveznosti, kar je
povzročilo brezposelnosti in de-
stabilizacijo. Mestna uprava je pri-
šla do tega, da bo dobila \$276,000,
da bi se lahko spopadla s tem
dolgom. Te številke osvet-
lujejo položaj.

Če se ne bodo bankirji ome-
hili v dovolili nadaljnja poso-
je, je finančni polom Chicago
okraj Cook neizogiben. Ne-
mali opazovalci pravijo, da se
upodobi, če v prihodnjem me-
su, lahko pa tudi prej. Okraj
Cook ima le toliko denarja v svo-
ji kasi, da bo vzdrževal svo-
je institucije še prihodnje tri
mesece, kar bo sledilo, potem
ne bo imel za odpravo
brezposelnosti, ne za vzdrževanje
svojih institucij in policije.
Mestna blagajna je pa že sedaj
v težavah in policiji, gasilci, učil-
nici in mestni nameščenci ne
morejo plačati in jih tudi ne
more mesto ne dobi posojila
od bankirjev.

Federalizirani tisk je bil in-
formiran, da so se bankirji za-
bili, da vržejo mesto v bank-
rot. To prav lahko storijo. Me-
sto jim dolguje milijone dolar-
ov in ne more poravnati svojih
obveznosti.

Član Cermak ne bo mogel
preprečiti diktature bankirjev,
saj bi to hotel. Saj je on
sam bankir. Melvin A.
Taylor, predsednik Prve narod-
ne banke, je bil aktiven v kam-
panji za izvolitev Cermaka.
Taylor bi lahko začelano pre-
preči krizo, a je najbrž ne bo,
ker mora upoštevati nasvete
svojih bankirjev. Cermak pa
nima nobenega načrta, ki
bi izvel Chicago in okraj
Cook iz finančne zagate.

Če situacija je rezultat graf-
ične in koruptne politike de-
stabilizacije in republikanske
vrednot. Posledice bodo trpele
brezposelnosti, ker bodo vse odpo-
slenosti akcije uknjene. Drug
rešitev, da bo na tisoče delav-
cev, ki lastujejo svoje hiše, a ne
morejo radi brezposelnosti pla-
čati davkov, izgubilo svoje do-
move. Bankirji zahtevajo denar
za plačilo davkov, ki ga pa more
dobiti mesto, ki pa začela prodajati hiše
delavcev, ki ne morejo plačati
davkov.

Vzlet v stratosfero
Angsburg, Nemčija, 27. maja.
— Profesor Augusto Piccard in
njegov asistent Karl Kipfer sta
svojim balonom ob 3:55 zjutraj dvigni-
li v višino 50,000 če-
lovskih, v prostoru, ki jih doleži n-
oben človek.

Šiben poskus v problem se-
pismu se je izjalovil vled neu-
čnega vremena.

SPOPADI MED KLERIKALCI IN FAŠISTI

Fašistični dijaki napadli člane
Katoliške akcije v raznih ita-
lijskih mestih

Vatikansko mesto, 27. maja.
— Spopadi med člani klerikalnih
organizacij in fašisti v raznih ita-
lijskih mestih so vzburili
splošno pozornost in situacija je
postala resna.

"Lavoro Fascista" je objavil
podrobnosti tajnega zborovanja
klerikalne Katoliške akcije, ul-
tra klerikalne organizacije; "Os-
servatore Romano", glasilo Va-
tikana, pa je objavilo slučajne fa-
šistične nasilja proti članom
klerikalnih organizacij v Milanu.
Beneventu, Premilcori, Portici in
drugih italijanskih mestih.

Literanska pogodba med Va-
tikanom in italijansko vlado pri-
znava Katoliško akcijo za ofici-
elno katoliško organizacijo, toda
fašisti obtožujejo člane te orga-
nizacije vmešavanja v politične
zadeve.

"Osservatore Romano" je ob-
javil listo slučajev fašističnega
nasilja proti članom Katoliške
akcije, ki so sledeči:

V Milanu so fašistični dijaki
raztrgali zastave, ki so jih nosi-
li klerikalni dijaki, in jim pot-
gali znake njihove organizacije.

V Rimu so bile dijakinje kato-
liške univerze insultirane, ko so
fašisti zahtevali, da morajo od-
straniti znake svoje organizaci-
je.

V Premilcori je fašistični in-
spektor Ricci prepovedal orga-
niziranje klerikalnih društev in
zahteval od staršev, da morajo
podpisati izjavo, da ne bodo do-
pustili, da bi njihovi sinovi in
hčere postali člani Katoliške ak-
cije.

V Rimu so večer fašistični
študenti uprizorili demonstraci-
je pred poslopjem kluba kato-
liških dijakov, pozneje pa so orga-
nizirali pohod po mestnih ulicah
in prepevali fašistično himno ter
izvajali klerikalne dijake.

Uradno ništa Vatikan niti i-
talijanska vlada podvezli nobene
akcije za ublažitev situacije, ki
lahko dovede do resnih konflik-
tov.

Palača španskega bogatstva za-
stražena
Madrid, 27. maja. — Policija
je zastražila palačo Juan Mar-
cha, ki je eden najbogatejših
mož v Španiji. March je obtožen
da je podkupoval ministre bivše
diktature s namenom, da do-
tobni monopol v Maroku.

47 rudarjev zgorelo v Indiji
Urgaum, Indija, 27. maja. —
Ogenj, ki je izbruhnil v zlatem
rudniku Kolar, je usmrtil 47 ru-
darjev in okrog 20 mož še pogre-
šajo.

ZELEZNIČARJI NA JAPONSKEM ZASTAVKALI

Štrajk je naperjen proti me-
nim redukcijam. Vojaške čete
pripravljene. Pogajanja za po-
ravnavo nesoglasja v teku

Tokio, 27. maja. — Več kot
dvatisoč železničarjev je večeraj
zastavkalo v znak protesta proti
nameravani redukciji med 9-
000 državnim uslužbencem, ki se
uposljeni pri transportnem siste-
mu.

Krog 210,000 železniških de-
lavcev je zagrozilo a simpatično
stavko, ki lahko laburne vsak
čas.

Vlada je obvestila poveljnik-
vo vojaškega regimenta, naj bo
pripravljeno, da stopi takoj v
akcijo, če se pojavi potreba, obe-
nem pa je izrazila upanje, da se
bodo stavkarji kmalu vrnili na
delo, ker so v teku pogajanja za
poravnavo nesoglasij.

Departament za komunikacije
je večeraj podal izjavo, da se stri-
nja z vladno ekonomsko politiko
ki zagovarja redukcijo med 60-
000 državnim nameščencem, u-
ključevši železniške delavce, ki
bi prihranila vladi krog \$4,000-
000 letno.

Kabinet je odobril ekonomski
program in premijer Wakatsuki
ga bo danes predložil mikadu v
potrditev. Ako ga bo mikado po-
trdil, tedaj vstopi v veljavo 1.
junija.

Gladovni pohod v Illinoisu
Sponsorira ga Trade Union
Unity Liga

Chicago. — (FP) — Prihodnji
meseč bo videl pohod brezposel-
nih delavcev iz Chicago in dru-
gih mest proti Springfieldu, da
se tako v kapitolu in pred gover-
nerjem protestira proti vladni, ki
ni storila ničesar za odpravo be-
de med brezposelnimi.

Pohod bo sličen onim, ki so se
že vršili v Ohiju, New Yorku in
Indiani v nekaterih drugih drž-
avah ameriške Unije. Sponso-
ra ga Illinoiski svet brezposel-
nih, ki je pridružen Trade Union
Unity ligi, levičarski organiza-
ciji. Procesije brezposelnih se
bodo pomikale proti Springfiel-
du iz Chicago, Moine, Rockfor-
da in drugih illinoiskih mest.

Pričetek pohoda je določen na
12. junija. Brezposelni bodo pre-
dložili svoje zahteve governerju
in državnim legislaturam.

Brezposelnost je zelo udarila
delavce v tej državi. Premogov-
na industrija je reducirala ru-
darje in kjer je prej delalo tisoč
rudarjev, jih je sedaj uposlenih
par sto in še ti delajo le do deset
dni na mesec. Slična tragična
situacija prevladuje tudi v dru-
gih industrijah.

Španija POPISU- JE CERKVENO PREMOŽENJE

V klerikalnih krogih se je poja-
vila bojazan, da ga bo vlada
konfiscirala. — Obtožba proti
izgnanemu kralju in promi-
nentnim monarhistom pred vr-
hovnim sodiščem. — Ženske
protestirajo proti uničenju
cerkvene lastnine

Madrid, 27. maja. — Pravo-
sodni minister je sinoči odredil
takojšnji popis premoženja, ki
ga lastuje katoliška cerkev v
Španiji.

Naanilo je vznemirilo cer-
kvene kroge in ga smatrajo za
znamenje, da bo vlada urenila
svojo napoved, ki jo je izrekla
pred kratkim, in zaplenila last-
nino katoliške cerkve.

Včeraj je bila vrhovnemu so-
dišču predložena obtožba proti
bivšemu kralju in proti velike-
mu številu voditeljem, ki so pod-
pirali monarhistični režim. Ob-
tožnica se glasi, da so ti odgovor-
ni za umor voditeljev protimo-
narhistične revolte v Jaci v pro-
blem decembra, ki se je izjalo-
vila.

Član Berenguerovega kabine-
ta, ki je bil takrat na krmilu, so
tudi obtoženi, ker so dovolili, da
se je justifikacija izvršila.

Včeraj se je oglašala pri pred-
sedniku Zamori delegacija kato-
liških žensk in mu predložila do-
kument, katerega je podpisalo
35,000 žensk, vsebujoč protest
proti poiznanju in uničenju sa-
mostanov, cerkev in druge cer-
kvene lastnine v zadnjih proti-
klerikalnih izgrelih.

Poljski kabinet podal
ocelavko
Diktator Pilsudski na krmilu
vlade

Varšava, Poljska, 27. maja. —
Premijer Valerij Slawek je sino-
či predložil resignacijo poljske-
ga kabineta predsedniku Mowci-
ckiju, ki jo je sprejel. Akcija je
rezultat povratka maršala Pi-
ludskega, ki je prebil zimo na
Madeliri.

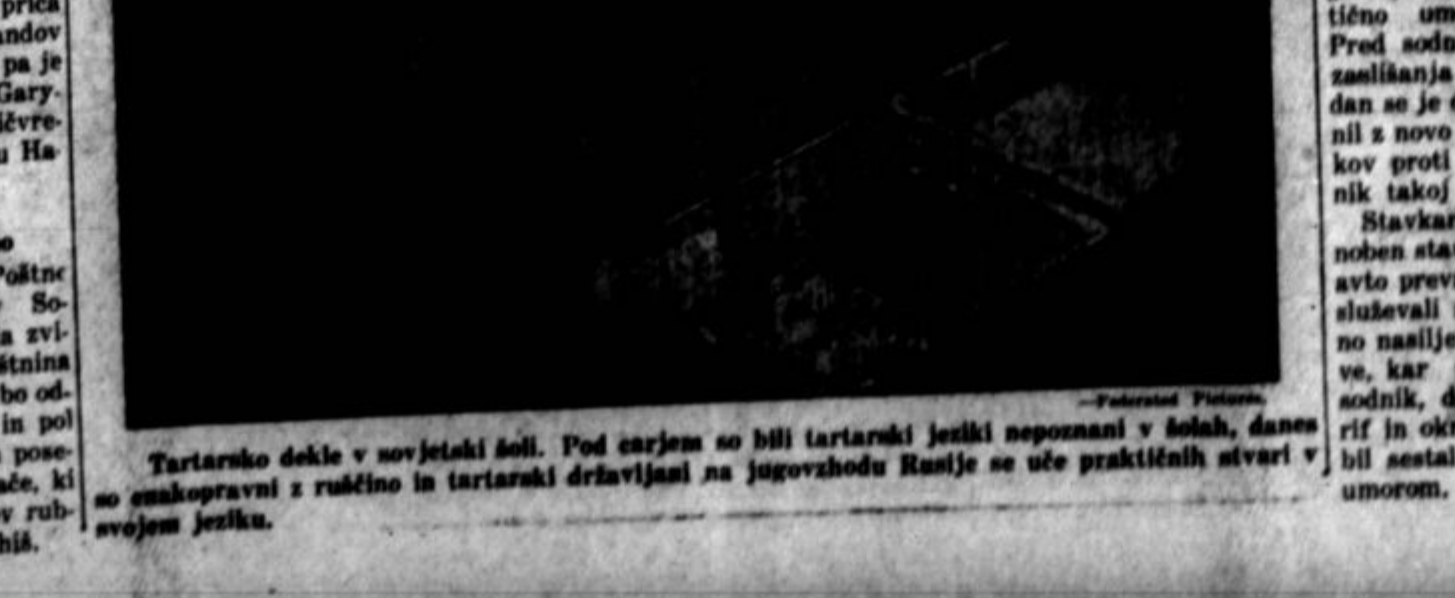
Demisijska kabineta ni povzo-
čila posebnega iznenađenja v
Varšavi, ki se je že privadila po-
gostim spremembam vlade. Ka-
binet, ki mu je nasledoval premi-
jer Slawek, je sprejel vladne po-
sle v prošlem decembru s spora-
sumom, da bo izvrševal svoje
funkcije v odsotnosti diktatorja
Pilsudskega. Maršal Pilsudski je
nominalno zavzemal položaj vo-
jskega ministra v Slawekovem ka-
binetu.

Ameriški inženir imenovan za
sovjetskega svetovaleca grad-
benih del
Moskva, 27. maja. — John
Calder, ameriški inženir, ki je
nadzoroval gradbeno dela tovar-
ne traktorjev v Stalingradu, je
bil imenovan za svetovaleca Sojo-
stroju, sovjetskemu centralnemu
departamentu, v čigar področje
spadajo vsa konstruktivna dr-
žavna dela.

Italijanske fašistke bodo morale
nositi hlače
Rim, 27. maja. — Mussolini je
včeraj odredil ustanovitev žens-
kih fašističnih grup po vsej I-
taliji in naznanil, kakšno unifor-
mo bodo morale fašistke nositi
v paradah in pohodih.

Uniforma bo sestojala iz sivih
hlač dokolenk, črnih volnenih
nogavic, črne srance in alpinske-
ga klobuka.

Poskus, da se dvigne rusko po-
dornico, se izjalovil
Moskva, 27. maja. — Podmor-
niščarji, ki so izginili pod vodo
prošli petek pri manevrih na
Baltičkem morju, se izjalovila,
ker so se poskušali, da se dvig-
ne iz globline, izjalovili.

Tartarsko dekle v sovjetski šoli. Pod carjem so bili tartarski jeziki nepoznani v šolah, danes
so enakovredni z rusino in tartarski državljani na jugovzhodu Rusije se uče praktičnih stvari v
svojem jeziku.

Vesti iz Jugoslavije

(Poročevalski biseri Prosvete u Jugoslaviji.)

POSLOJO NAŠI DRŽAVI

Ljubljana, 11. maja 1931.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

govorbo, da ji da

milijonov frankov posojila.

Čim smo že poročali, je fran-

cijska skupina podpisala po-

ga cigaretnega ogorka, ki ga je

kdo od mimoidoćih vrgel proti

sklednju.

RAZNE KRATKE VESTI Z VSEH STRANI

Delavci naj blažijo krizo pod-
jetij. — Pri vsaki gospodarski kri-
zi plačuje ceh po samo delo-
vec. Podjetnik, ki ima radi za-
stojanja manjši promet, ne mara tr-
peti nikakega zmanjšanja dobič-
ka, marveč prevlači to izgubo na
svoje plačane sužnje, medne de-
lavce. Njim odtrga pri plači, jih
reducira, ostane pa priganja, da
pri zmanjšanim delovnem času
producirajo iste količine kot po-
prej. Tako je podjetnik zmanjšal
svoje stroške in s tem krill
zmanjšani dobiček. Odkar je go-
spodarska kriza tako zelo domo-
ča pri nas, trpi delavstvo vseh
podjetij radi tega. Reducirje
brezposelnosti, ali pa zaposelnost
zvezana s težkim nečloveškim ga-
ranjem. — Tudi v jeklarski indu-
striji je pri nas slabo. Jeklarska
podjetja nimajo več takega pro-
meta kot poprej, pa so začela pri-
tiskati na delavstvo. Jeklarna
grofa Thurna na Ravneh pri Gu-
štanju je zadnje mesece odpu-
stila mnogo delavcev, te dni pa
je odpovedala kolektivno pogod-
bo, ker namerava znižati men-
delavcem. Zdalj služijo delavci
pri težkem delu v valjarni do 7
Din na uro, v livarni pa na dan
krog 40 Din. Zdalj pa namerava-
jo že take niske menze še zni-
žati, tako da bi povprečno odras-
tel delavec z družino služil na
mesec do 800 Din (krog 16 dol.).
Poleg tega pa je že pri sedanjih
mazdah zadovoljno delavstvo pr-
obrnitih v Guštanju za krog en
milijon in čez. Reducirja plač be-
torej še bolj katastrofalno vpli-
vala na ves kraj.

K umoru v Kriški gori. — Pri
obdukciji umorne starke Ma-
rije Bokerjeve so ugotovili, da je
zločinca atarko tudi spolno zlo-
rabila in da ji je preratal vrat
brčkone samo radi tega, ker se
je branila. Zakaj dejstvo, da
starka ni imela mnogo denarja
in da so v njenih nedrjih našli
okrog 700 Din, daje aklepati, da
storilec ni odneal nič. Oročniki
da so vestnem iskanju našli sled
za tremi sumljivci, ki so jih vse
tri aretirali. So to Franc in Jo-
sip Zaleter ter France Benčič iz
Dolenjega križa, ki so stari od
21 do 26 let. Pri aretaciji so na-
šli na spodnji obleki Benčiča kr-
vave madeže, v vinogradu pa
kjer je ležala mrtva Bokerjeva
so našli okrvavljen nož, ki je lasi
Benčiča. Sum leti na te tri in za-
to so jih prepeljali v sodne za-
pore v Žužemberku.

Novi ban dunavske banovine
— Namesto generala Matića, du-
navske bana, ki je umrl pred
dnevi, je bil imenovan za nove-
ga bana Milan Nikolić, inspek-
tor v notranje ministrstvu.

Prepovedan tiak. — Prepove-
dano je v Jugoslaviji uvažati in
kiriti list "Makedonja," ki izha-
ja v Solunu na Grskem, ker piše
proti interesom države. — No-
trani minister je prepovedal tu-
di uvažanje in širjenje vojnega
almanaha "Ilustrirana zgodov-
ina svetovne vojne," ki je izšla v
nemškem jeziku v Nemčiji in ob-
ravna dobo od 1914 do 1918. —
Prepovedano je tudi uvažanje in
širjenje knjige "Sop Vagy Ma-
gyarország," ki je izšla v Bu-
dapestu.

Avtokarambol. — Ključavni-
čarski mojster Ignac Majnik iz
Kranja se je v nedeljo odpeljal
na Gorenjako na poltovornem av-
tomobilu prijatelja mesarja Mi-
haela Ostermana, da bi opravil
nekaj svojih opravkov. Tudi O-
sterman sam se je peljal s njim.
Vozila sta po Gorenjski in Maj-
nik je kofiral. Ko sta se zvečer
vračala domov, je prišlo do ne-
sreče. Kmalu bi se bila zletela
naravnost v Berničev avto-
bi vozi s Tršča. Majnik je vozil
precej po sredi ceste, avto-
bi prišel nasproti in ker je bilo že
temno in je bila luč avtobusa
dokaj močna, se Majnik ni ta-
koj znašel. Namesto da bi zavo-
zil naglo na desno h kraju, je
zavozil v nasprotno smer in za-
del avto-
bi od strani, tako da se
je mali poltovorni avto obdrnil
ob velikem avtobusu. Ta je s lah-
koto odrinil majhni Ostermanov
avto, ki pa je bil ves polomljen
in motor je ostal nepokrovan.
Avtobus pa je odnesel "zdravo
kožo." Poškodovan ni bil nihče.
Osterman se je obrazil po ro-
ki in v vratu, ker ga je vrglo v š-
ko. Če bi bil avto zadel v avto-
bi v sprednji konec, bi se karambol
končal dokaj slabše.

Utrinki iz španske zgodovine

(Nadaljevanje.)

Vojno sodišče je izposlovalo
zakulisano povelje. Francesco Fer-
rer je bil obsojen na smrt, kljub
temu, da mu niso dokazali ničesar.
Najmanj pa, da bi bil vodja
barcelonske vataje. Tritisec ka-
talonskih upornikov je pričelo za
Ferrerja, vodja vataje je sam pi-
sal iz Pariza, kamor je zbežal, da
nima Ferrer v vatajo nič skupne-
ga... ali obsojda je bila na-
prej določena in podpisana in to
v trenutku, ko je polodila na Fer-
rerja črna roka svojo pest.

Ferrerjev vojaški zagovornik
kapetan Gálceran je govoril za-
stoj: "Ta vojni pohod se obra-
ča proti Ferrerjevi osebi in so-
vrtaštva in strahu pred vrago
ki jo je nudil obtoženec delovne-
mu ljudstvu tako v svoji šoli, ka-
kor v celi vrsti svojih spisov; po-
navljam, iz strahu, ker bi višja
izobrazba teh obupancev in razo-
čarancev samo plemenito vpliva-
la in omogočila, da se delovno
ljudstvo otrese strašnih bremen
ki so za človeštvo nečestna!" Za-
stoj... kriv!

Ves civilizirani svet je ostrme-
nad obsojbo, in vladi gospoda
Maure se je mudilo dobiti nujno
potrdilo smrtne obsodbe, katero
je podpisal Alfonz XIII. in zad-
njil.

Dne 13. oktobra 1909 ob de-
veteri dopoldne, spremljan od
dveh patrov "miru in usmiljeno-
sti," padel je v trdnjaskem pre-
kopu Sv. Eulalije kot mučenik
Francesco Ferrer za svoje ide-
je... Te pa so ostale.

Reakcija je triumfirala, v ško-
fijskem dvoru katalonskega me-
sta Vich so novico o umoru Fer-
rerja zalili s šampanjem.

Ferrerjeva aršev pa je bila sa-
mo številka nešteti prejšnjih
in nadaljnjih obsod in umorov
političnih preganjanj, ki so se-
gala v vrste delovnega ljudstva
Trdnjava Montjuich in njene
obzidje pa skriva tajnost krva-
vega rokodelstva, ki ga je vodi-
la z vso pratknostjo in natanč-
nostjo somiraka — črna roka.

Politične avanture, reakcionar-
ne metode, surova alla brezme-
nega despotizma španskih plemi-
čev in grandijev, koruptna poli-
tika — vse roko v roki in slep
poslušnosti s španskim jezuit-
skim klerom — vodila je Španija
tudi v povojni dobi v težke za-
pletljave, diktatoru, pustoloviš-
no z Rifkabili itd.

Ali vodilni močje novega časa
niso razumeli; preko trupa, pre-
ko glasnega krika naroda, stra-
hovali so Španijo in vladali. Na-
rod je postal, trpel in obrača
v masah hrbet monarizmu.

Obračun

Občinske volitve pa so prinese-
le — obračun. Dve tretjini špa-
nskega ljudstva se je nedvomno
izreklo za republiko, in to po-
čelimi okolnostmi, v dobi, ko je
tisoče svobodnih glasnikov beža-
lo iz dežele v emigracijo. Vse
španske mesta so se izrekla pro-
ti vladi, to je, proti kraljevini in
kralju in s tem proti mračnaja-
zu jezuitskega klera. Samc
španska vas, strahovana po mo-
gočem klerikalizmu je ostala
zvesta svojim zasluževcem
Čas pa bo tudi na vas dovede-
sen luč, uma in prosvetljenja!

Zadnje dejanje

"Potapljajočo ladjo zapuščak
podgane" — ta rek se je ob mo-

narhističnem zatonu zopet ne-
verjetno izkazal.

Ko je jezuitski kler visoke
hierarhije prišel spoznavati pra-
vo stanje ljudskega mišljenja
tedaj je brez skruplja prav po je-
zuitsko popolnoma jasno poka-
zal, da ne bo v rešitev vsakotoli-
ške monarhije ganil niti z me-
sincom.

Najvišji cerkveni dostojan-
stvenik je že nekaj tednov pred
kraljevim odstopom oficijalno
obiskal zaprtega republikanske-
ga voditelja v ječi in mu zagor-
tovil svojo zvestobo in podporo.
Volitve pa so prinesle zadnji
udar — monarhiji. Alfonz Zad-
nji je odšel in zapustil zemljo-
republikancem!

Republikanska Španija mora
na svoji poti k svobodni obraču-
nati z jezuitizmom, fevdalizmom
in kapitalizmom. Gotovo je, da
bodo socialisti močna gonilna si-
la v razvoju španskih prilik.

(Konec.)

RAZNE VESTI

Materinske politike v Španiji

Madrid, 27. maja. — Vlada je
danes odredila materinske dva-
najtedenske politike za de-
lavke v industrijah, katere jim
bodo morali delodajalci in država
plačati.

Tisoč stavkarjev piketira tovarno

Allentown, Pa. — Naanilo
kompanije, pri kateri je sedem
tisoč avilnih delavcev na stav-
ki, da bo odprla tovarno, je bilo
pozdravljeno s dolgo vrsto stav-
karjev pred poslopjem. V zgod-
njem jutru se je kljub dežju
priglasilo za piketno službo ti-
soč stavkarjev.

Njih zahteve so, da imajo
pravico organizirati se v kate-
riko organizaciji, nobenih dia-
kriminacij proti unifikacij delav-
cev in pravico do tovarniškega
odpora za pritombe. Velika to-
varna je bila zaprta dva tedna
na otvorenju dan se je pri-
glasilo na delo le malo delavcev.

V zapor, kar sta prelomila stavkarska

Easton. — Dva mlada noga-
vičarska stavkarja sta bila po-
slana v zapor, kar sta preloma-
stila nekega skoba. Eric Mar-
schener, 20, je dobil 6 mesecev
ječe, Howard Tomlinson, 19 let,
je dobil 2 meseca in in \$50 de-
narne kazni za vsakega, poleg
enoletne suspendirane ječe.

Rebelno gibanje v portugalski Afriki

Johannesburg, Južna Afrika
27. maja. — V portugalski kolo-
niji v Afriki so odkrili rebelno
gibanje med civilisti in vojaš-
tom. Več voditeljev je bilo are-
tiranih in uvedena je ostra cen-
zura.

Edison si je opekeli prste

Port Myers, Fla. — Thomas
A. Edison ima že nekaj dni obve-
zane prste na obeh rokah. Zad-
nji teden si jih je ožgal s kiali-
no v svojem laboratoriju. Nje-
govo pojanilo je, da je pomoto
ma odprl napačno steklenico.

Štirje letaki ubijti pri Chicagu

Chicago. — Zadnji tok je na
farmi zunaj Wheatona padlo le-
talo s štirimi možmi, ki so se
vsi ubili. Letalo je bilo lastnina
časopisa "The Chicago Daily
News".

RAZNE ZANIMIVOSTI

Novosti italijanskega kazniš- kega življenja

K poročilu o podaljšanju po-
slovanja izrednega tribunala za
zaščito države v Italiji dostav-
ljajo, da so nameravane še neke
druge reforme v italijanskem
kazniškem življenju. Po no-
vih določbah bo odpravljen sa-
moten zapor. Uvedla se bo tudi
splošna delovna dolžnost. Zaslu-
šek kazencev se bo porabljal za
odškodninske avrije, za poravna-
vo tožbenih stroškov in za pre-
življanje obsojencev. Predvideno
je tudi zaposlovanje zločincev po
prestani kazni.

Upodni sestanek

Neki tridesetletni brezposelni
uradnik v Gradcu se je nedavno
seznanil s devetnajstletno mo-
distko. Dogovorila sta se za se-
staneke izven mesta. Ob določeni
uri sta se pašla in odšla na spre-
hod proti gozdu.

Čim pa sta stopila v gozdni
mrak, je potegnila mladenka iz
ročne torbice nož in hotela z
njim zabosti upornika. Rana
bila ga je na čelu. Moški, ki je
bil šibkejši od napadalke, se je
seveda branil kolikor je mogel
in slednji se mu je tudi poar-
čilo izvit "priateljeli" nož iz
roke. V borbi za rezilo pa mu je
modriška precej porazila roko.
Napadenec so na kilec prihi-
teli na pomoč ljudje, ki so izro-
čili modriško oročnikom. Ti so
jo aretirali in zaprli, ker je pri
zaščitemu nevarnosti izjavila,
da je hotela upornika napati
zato, da bi se polastila nje-
gove imovine.

Boj za radio-valove

Propaganda, ki jo sovjetska
država še dolgo vrši z radijem,
da agitira med nemškimi delav-
skimi masami, naj pridejo v Ru-
sijo in si tam polžejo dela, — bo
kmalu v svojem škodljivem de-
lovanju paralizirana, ker je nem-
ška vlada sklenila odgovoriti s
enakimi ukrepi. Velika postaja v
Koenigswusterhausenu priredi
vrsto predavanj s namenom, da
seznanijo nemške delavce s raz-
merami v sovjetski Rusiji vob-
če, posebno pa še s položajem
nemških delavcev. Nemčija je do
tega ukrepa tem bolj priključna,
ker ji je dobro znano dejstvo,
da so delavci, ki so odšli v Ru-
sijo, že po nekaj dneh trpeli ve-
liko pomanjkanje in so bili pri-
siljeni obrniti se na nemško vla-
do za podporo.

Praznovorni filmi "zvezdniki" in "zvezde"

V središču filmske umetnosti,
v Hollywoodu, pripovedujejo, da
je še vsaka filmska "luč", moška
ali ženska pustila zapasti prvo
nakaznico na svojo plačo. To mo-
goče ni rek na celi črti, ker na-
vaden filmski umetniki svojih
karier ne začnejo kot bogata-
ši, res pa je, da hrani do malega
vsak filmski umetnik kakšen
spomin na najbolj važen dogo-
dek v svojem življenju.

Mary Pickford hrani n. pr. ti-
sto karto za cestno železnico, s
katero se je peljala — takrat še
neznana — v središče london-
skih gledališč, da bi tam našla
skromen zaslužek. Med vožnjo pa
je morala prestopiti iz pri te
prilike je zagledala pred seboj
beli kino. Vstopila je in radoved-
nost in na hip je stala nasproti
debelušnemu gospodu zelo ostru-
ga pogleda. Gospod se je začel s

njo pogovarjati in ko je zapusti-
la kino, ni karte več potrebovala,
ker je imela že pogodbo v žepu,
shranila pa je pogodbo za spomin.
Debelušni gospod pa ni bil nihče
drugi kakor slavni režiser Grif-
fith.

Filmaka zvezda La Plante
hrani par shojenih čevljev, ki jih
je nosila takrat, ko je hodila od
gledališča do gledališča kakat
službe.

Skoro vsi umetniki pa akrob-
no hranijo prva pisma, ki so jih do-
bili od avtorov obudovalcev in
obsojencev. Taki spomini jim ha-
je prinašajo srečo...

Selo za reklamo

Moderna reklama je zahteva
čas in trgovce ali podjetnik
aploh, ki ne zna delati dobre re-
klame, ne pride nikamor. Povsod
pa so čutili veliko pomanjkanje
dobrih moči za reklamo, kajti re-
klama je velika umetnost.

Zato pa je sklenila mestna u-
prava v Berlinu ustanoviti po-
sebno javno šolo za reklamo, kjer
se bodo mladi ljudje sistemati-
čno vajali za strokovnjake v
reklam.

Učni načrt nove šole je zelo
pester. Učili bodo dijake, kako
se pridobiva naročnike in kupce,
potem se bodo pa učili sestavlja-
ti primerne oglase za vse mogo-
če stroke. Učenci se bodo učili
rišati, slikati, dekorirati in kal-
kulirati. Splošne tečajne mora o-
blikovati vsak učenec, potem pa
pridejo na vrsto posebni tečaji:
eden se bo n. pr. odločil za vele-
trgovino, drugi za industrijo, tre-
tji za moderni bazar itd.

Časopisna reklama bo zavze-
mala v učnem načrtu zelo odli-
čno mesto, kajti časopisna re-
klama je še vedno najboljša in naj-
bolj razširjena.

Drugi del pouka bo pa prakti-
čen. Učence bodo postavili pred
islobo in tam bo moral islobo
v določenem času dekorirati

